

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORT

432 *Reial decret 3/2018, de 12 de gener, pel qual es modifica el Reial decret 275/2007, de 23 de febrer, pel qual es crea l'Observatori Estatal de la Convivència Escolar.*

L'article 10.1 de la Constitució espanyola proclama que la dignitat de la persona, els drets inviolables que li són inherents, el lliure desenvolupament de la personalitat, el respecte a la Llei i als drets dels altres són fonament d'ordre polític i de la pau social.

En les conclusions del Consell de la Unió Europea de 12 de maig de 2009 sobre un marc estratègic per a la cooperació europea en l'àmbit de l'educació i la formació (ET2020) s'estableixen els quatre objectius estratègics que s'han de preveure per al marc esmentat. Concretament l'objectiu estratègic núm. 3 està dedicat a promoure l'equitat, la cohesió social i la ciutadania activa. En virtut d'aquest objectiu el sistema educatiu ha de permetre que tots els ciutadans, independentment de les seves circumstàncies personals, socials i econòmiques, adquireixin les competències clau necessàries que permetin l'aprenentatge continu, la ciutadania activa i el diàleg intercultural. A més, l'educació ha de promoure les aptituds interculturals, els valors democràtics i el respecte dels drets fonamentals i del medi ambient, així com la lluita contra qualsevol forma de discriminació, i ha de dotar tots els joves de les eines necessàries per interactuar positivament amb altres joves amb antecedents diversos.

L'objectiu primordial del marc estratègic per a la cooperació europea en l'àmbit de l'educació i la formació (ET2020) és seguir donant suport al desenvolupament dels sistemes d'educació i formació en els estats membres. Aquests sistemes han de proporcionar a tots els ciutadans els mitjans perquè desenvolupin el seu potencial, i garantir la prosperitat econòmica sostenible i l'ocupabilitat. El marc ha d'abraçar la totalitat dels sistemes d'educació i de formació dins d'una perspectiva d'aprenentatge permanent, en tots els nivells i contextos, inclosos els aprenentatges no formal i informal.

Espanya, com a Estat membre de la Unió Europea, ha adquirit el compromís ferm de participar en aquest procés de millora de l'educació i de les polítiques educatives a Europa. Així mateix, com a Estat signant de diferents convencions de les Nacions Unides, com ara la Convenció sobre els drets del nen i la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat, ha de protegir els nens i les nenes contra qualsevol forma d'explotació, abús o violència.

Les lleis orgàniques que han regulat el sistema educatiu espanyol han recollit aquests plantejaments. En aquest sentit, la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, modificada per la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, estableix a l'article 1, paràgrafs b), c), k) i l), com a principis del sistema educatiu espanyol l'equitat, que garanteixi la igualtat d'oportunitats per al ple desenvolupament de la personalitat a través de l'educació, la inclusió educativa, la igualtat de drets i oportunitats que ajudin a superar qualsevol discriminació i l'accessibilitat universal a l'educació, i que actuï com a element compensador de les desigualtats personals, culturals, econòmiques i socials, amb una atenció especials a les que es derivin de qualsevol tipus de discapacitat; la transmissió i posada en pràctica de valors que afavoreixin la llibertat personal, la responsabilitat, la ciutadania democràtica, la solidaritat, la tolerància, la igualtat, el respecte i la justícia, així com que ajudin a superar qualsevol tipus de discriminació; l'educació per a la prevenció de conflictes i la resolució pacífica d'aquests, així com per a la no-violència en tots els àmbits de la vida personal, familiar i social, i en especial en el de l'assetjament escolar; i el desenvolupament, a l'escola, dels valors que fomentin la igualtat efectiva entre homes i dones, així com la prevenció de la violència de gènere.

La construcció activa d'un clima de convivència escolar adequat és una responsabilitat assumida i compartida per tota la comunitat educativa. Un dels grans reptes als quals s'enfronta la societat és el de l'eradicació de l'assetjament escolar. Aconseguir aquest objectiu exigeix que les autoritats educatives, els docents, les famílies, els alumnes i tota la societat en el seu conjunt assumeixin aquest fenomen com a propi i adoptin una sèrie de mesures i accions no només correctives, sinó també preventives. Així s'estableix a l'article 124.1 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació. Els centres han d'elaborar un pla de convivència que han d'incorporar a la programació general anual i que ha de recollir totes les activitats que es programin amb la finalitat de fomentar un bon clima de convivència dins del centre escolar, la concreció dels drets i deures dels alumnes i les mesures correctores aplicables en cas del seu incompliment d'acord amb la normativa vigent, prenent en consideració la situació i les condicions personals dels alumnes i les alumnes, i la realització d'actuacions per a la resolució pacífica de conflictes amb una atenció especial a les actuacions de prevenció de la violència de gènere, igualtat i no-discriminació.

Per això, entre 2015 i 2017 el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport ha elaborat en col·laboració amb les comunitats autònomes i amb les aportacions dels resultats de les jornades i grups de treball sobre convivència d'experts i representants de la comunitat educativa, el Pla estratègic de convivència escolar, que ha rebut l'informe del Consell de Ministres el 22 de gener de 2016, i de la Conferència Sectorial d'Educació el 30 de març de 2017.

L'Observatori Estatal de la Convivència Escolar es va crear a principis de 2007 com un òrgan col·legiat de l'Administració General de l'Estat, que té com a missió assessorar sobre situacions relatives a l'aprenentatge de la convivència escolar, elaborar informes i estudis, fer un diagnòstic en matèria de convivència escolar, i proposar mesures que ajudin a elaborar les diferents polítiques estatals, amb el foment de les actuacions que facilitin la millora del clima escolar i la convivència en els centres educatius.

La línia d'actuació 1 del Pla estratègic de convivència escolar, denominada «Observació i seguiment de la convivència en els centres educatius», inclou l'objectiu de contribuir a la millora de la convivència escolar des de l'observació i el seguiment de les problemàtiques i iniciatives relacionades amb la convivència en els centres d'ensenyament no universitari, mitjançant l'impuls de l'Observatori Estatal de la Convivència Escolar. Aquesta línia se centra especialment a procurar fer efectives les funcions de l'Observatori Estatal de la Convivència Escolar, mitjançant l'actualització de la seva normativa reguladora i la dotació dels recursos necessaris.

Deu anys després de la seva creació, és necessari revisar la regulació de l'Observatori per potenciar la seva funció consultiva i impulsora de mesures per a la convivència, la prevenció de conflictes i la igualtat i no-discriminació, de manera que aquest òrgan sigui més operatiu, eficient i eficaç per a la implantació del Pla estratègic de convivència escolar. A més, és necessari atendre els nous plantejaments en matèria de convivència escolar que s'estan produint en la societat espanyola. Per això, aquest Reial decret adapta l'objecte i la naturalesa de l'Observatori Estatal de la Convivència Escolar al Pla estratègic de convivència escolar, concreta i millora la redacció de les funcions de l'Observatori, i actualitza i fa més operativa la seva composició.

Aquest Reial decret té caràcter de norma bàsica i es dicta a l'empara de l'article 149.1.30a de la Constitució, que atribueix a l'Estat les competències per a la regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació dels títols acadèmics i professionals i les normes bàsiques per al desplegament de l'article 27 de la Constitució, a fi de garantir el compliment de les obligacions dels poders públics en aquesta matèria.

D'acord amb la jurisprudència del Tribunal Constitucional, és possible la intervenció excepcional del reglament en la delimitació del que és bàsic, entre altres casos, quan la utilització del reglament sigui justificada pel caràcter marcadament tècnic de la matèria.

Així mateix, s'ha de fer esment que aquest Reial decret s'ajusta als principis de bona regulació que conté la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica transparència i eficiència, pel fet que aquesta persegueix

un interès general perquè regula un òrgan col·legiat que té com a finalitat fomentar les actuacions que facilitin la millora del clima escolar i la convivència en els centres educatius, compleix estrictament el mandat que estableix l'article 129 de la Llei, sense que hi hagi cap alternativa reguladora menys restrictiva de drets, resulta coherent amb l'ordenament jurídic i permet una gestió més eficient dels recursos públics. De la mateixa manera, durant el procediment d'elaboració de la norma s'ha permès la participació activa dels potencials destinataris a través del tràmit d'informació pública i queden justificats els objectius que persegueix la Llei.

En l'elaboració d'aquest Reial decret s'han consultat les comunitats autònomes en el si de la Conferència d'Educació, i n'ha emès un dictamen el Consell Escolar de l'Estat. Aquest Reial decret està inclòs en el Pla anual normatiu per a 2018 del Govern.

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Educació, Cultura i Esport, amb l'aprovació prèvia del ministre d'Hisenda i Funció Pública, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en reunió del dia 12 de gener de 2018,

DISPOSO:

Article únic. *Modificació del Reial decret 275/2007, de 23 de febrer, pel qual es crea l'Observatori Estatal de la Convivència Escolar.*

Es modifica el Reial decret 275/2007, de 23 de febrer, pel qual es crea l'Observatori Estatal de la Convivència Escolar, en els termes següents:

U. L'apartat 2 de l'article 1 queda redactat en els termes següents:

«2. L'Observatori és un òrgan col·legiat interministerial al qual correspon assessorar, sobre la base del principi de cooperació territorial i col·laboració institucional, sobre situacions relatives a l'aprenentatge de la convivència escolar, elaborar informes i estudis, fer un seguiment de la implantació del Pla estratègic de convivència escolar per a la millora de la convivència en els centres educatius espanyols, i proposar mesures que ajudin a elaborar les diferents polítiques estatals, fomentant les actuacions que facilitin la millora del clima escolar i la prevenció de l'assetjament escolar i de totes les formes de ciberassetjament escolar, així com de la violència en els centres docents.»

Dos. L'article 2 queda redactat en els termes següents:

«Article 2. *Funcions.*

Són funcions de l'Observatori:

- a) Actuar com a òrgan d'observació, anàlisi, assessorament, seguiment i difusió d'informació relativa a la situació de la convivència escolar.
- b) Contribuir al desenvolupament dels objectius del Pla estratègic de convivència escolar.
- c) Assessorar sobre la posada en funcionament de polítiques educatives afavoridores per a la millora de la convivència escolar.
- d) Facilitar la difusió d'actuacions educatives d'èxit basades en la millora de la convivència escolar.
- e) Assessorar sobre el desenvolupament de plans de formació de tots els membres de la comunitat educativa relatius a convivència escolar.
- f) Promoure la coordinació i cooperació entre les administracions, entitats i institucions implicades en aquesta matèria.
- g) Recollir i unificar la informació i el coneixement de diferents entitats i organismes públics i privats per prioritzar la prevenció de conductes contràries a la convivència escolar.

h) Formular iniciatives per a la consecució de la millora de la convivència dels centres educatius d'acord amb els fins plantejats en l'ordenació educativa vigent.

i) Elaborar un informe anual per al Consell Escolar de l'Estat i altres institucions sobre l'estat de la convivència escolar i plantejament de mesures a aplicar per a la seva millora.

j) Promoure el desenvolupament del Pla estratègic de convivència escolar i la seva continuïtat a través de plans successius.

k) Dur a terme totes les actuacions que li siguin encomanades per al compliment del seu objecte i naturalesa.»

Tres. L'apartat 1 de l'article 3 queda redactat en els termes següents:

«1. L'Observatori té la composició següent, en què s'ha de vetllar per la paritat entre homes i dones:

a) President: la persona titular del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport.

b) Vicepresident: la persona titular de la Secretaria d'Estat d'Educació, Formació Professional i Universitats.

c) Vocals:

1r) Tres en representació del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport:

I) La persona titular de la Direcció General d'Avaluació i Cooperació Territorial.

II) La persona titular de la Direcció General de Formació Professional.

III) La persona titular de la Direcció General de Planificació i Gestió Educativa.

2n) Un representant per cadascuna de les administracions educatives de les comunitats autònomes que voluntàriament l'acceptin.

3r) Un representant de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP).

4t) Set membres dels sindicats més representatius en l'ensenyament, dels quals quatre ho són de l'ensenyament públic, un de l'ensenyament privat concertat, i dos del personal no docent dels centres, a proposta dels sindicats.

5è) Dos representants designats per les organitzacions empresarials més representatives i titulars de l'ensenyament privat, un dels quals ho és en representació de les cooperatives d'ensenyament a proposta dels sindicats.

6è) Tres representants, un per cadascuna de les confederacions i federacions d'associacions de pares i mares d'alumnes d'àmbit estatal, en funció de la seva representativitat, a proposta d'aquestes.

7è) Dos representants, un per cadascuna de les confederacions i federacions d'associacions d'alumnes d'àmbit estatal, en funció de la seva representativitat, a proposta d'aquestes.

8è) Dues personalitats de prestigi reconegut entre especialistes que hagin exercit el seu treball en matèria de convivència escolar, designades per la persona titular del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, a proposta de la Secretaria General d'Immigració i Emigració i del Comitè Espanyol de Representants de Persones amb Discapacitat (CERMI).

9è) Un representant del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, preferentment de la Secretaria d'Estat de Serveis Socials i Igualtat.

10è) Un representant de la Delegació del Govern per a la Violència de Gènere.

11è) Un representant de l'Institut de la Joventut.

12è) Un representant del Ministeri de l'Interior, preferentment de la Secretaria d'Estat de Seguretat.

13è) Un representant del Ministeri de Justícia.

14è) Un representant del Ministeri d'Energia, Turisme i Agenda Digital, preferentment de la Secretaria d'Estat per a la Societat de la Informació i l'Agenda

Digital o de l'Institut Nacional de Ciberseguretat (INCIBE) Centre de Seguretat a Internet per a menors).

15è) El Defensor del Poble o la persona en qui delegui.

d) Secretari: la persona titular de la Subdirecció General del Centre Nacional d'Innovació i Recerca Educativa.»

Quatre. L'apartat 6 de l'article 4 queda redactat en els termes següents:

«6. La Comissió Permanent, com a òrgan executiu de l'Observatori, està integrada pels membres següents:

- a) El vicepresident, que actua com a president de la Comissió Permanent.
- b) Dos vocals, en representació del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport:

1r) La persona titular de la Direcció General d'Avaluació i Cooperació Territorial.

2n) La persona titular de la Subdirecció General del Centre Nacional d'Innovació i Recerca Educativa, que actua en qualitat de secretaria de la Comissió Permanent.

c) Dos vocals, en representació de les comunitats autònomes representades en el Ple, elegits per la Conferència Sectorial d'Educació, que pot establir un sistema de rotació anual o bianual entre aquells.

d) Dos vocals elegits per i entre els representants dels sindicats docents.

e) Dos vocals elegits d'entre els membres del Ple especificats en els números 3r), 9è), 12è), 13è), 14è) i 15è) de l'article 3.1.c) d'aquest Reial decret, elegits pel Ple.

f) Dos vocals elegits per i entre els representants de les confederacions i federacions d'associacions de pares i mares d'alumnes d'àmbit estatal amb presència en el Ple.

g) Un representant de les confederacions i federacions d'associacions d'alumnes d'àmbit estatal, en funció de la seva representativitat, designat per la Presidència del Ple.

h) Un vocal d'entre les personalitats de prestigi reconegut que componen el Ple, designat per la Presidència d'aquest.

i) Un vocal elegit per i entre els representants de les organitzacions empresarials de l'ensenyament privat.»

Cinc. La disposició final segona queda redactada en els termes següents:

«Disposició final segona. *Règim jurídic.*

En els aspectes no previstos en aquest Reial decret, cal atènyer-se al que disposen la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i els articles 15 a 22 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.»

Disposició addicional primera. *Adaptació de referències.*

Les referències que conté el Reial decret 275/2007, de 23 de febrer, al Ministeri d'Educació i Ciència i a la Secretaria General d'Educació, s'entenen fetes al Ministeri d'Educació, Cultura i Esport i a la Secretaria d'Estat d'Educació, Formació Professional i Universitats, respectivament.

Disposició addicional segona. *Despeses de funcionament.*

El Ministeri d'Educació, Cultura i Esport ha d'atendre amb càrrec al seu pressupost ordinari les despeses de funcionament personals i materials d'aquest òrgan col·legiat. La dotació de personal a l'Observatori s'ha de fer a través de la corresponent redistribució

d'efectius del Ministeri, sense que això pugui suposar un increment de llocs ni de retribucions.

Disposició final primera. *Desplegament i aplicació.*

Es faculta la persona titular del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport per dictar les disposicions i adoptar les mesures necessàries per al desplegament i l'aplicació del que disposa aquest Reial decret.

Disposició final segona. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret té caràcter de norma bàsica i es dicta a l'empara de l'article 149.1.30a de la Constitució, que atribueix a l'Estat les competències per a la regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació dels títols acadèmics i professionals i les normes bàsiques per al desplegament de l'article 27 de la Constitució, a fi de garantir el compliment de les obligacions dels poders públics en aquesta matèria.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 12 de gener de 2018.

FELIPE R.

El ministre d'Educació, Cultura i Esport,
ÍÑIGO MÉNDEZ DE VIGO Y MONTOJO